

INSTITUT FOR PLANTEPATOLOGI

Månedsoversigt over plantesygdomme

525. Oktober 1980

Der blev for oktober modtaget indberetninger fra 65 medarbejdere.

Vejret var i oktober måned ret køligt og med nedbør langt over normalen. For hele landet faldt der i oktober 1980 149 mm mod normalt kun 70.

Temperaturen for de enkelte uger blev med normaltemperaturen i ( ): 11,0 (10,6), 8,6 (9,5), 7,5 (8,5), 6,1 (7,7) og 5,4 (6,8).

Nedbøren faldt overalt i landet meget rigeligt i oktober måned. Fordelingen i de enkelte amtskommuner blev med normalen i ( ): Nordjylland 116 (71), Viborg 170 (77), Århus 139 (66),

Vejle 166 (75), Ringkøbing 191 (88), Ribe 209 (84), Sønderjylland 208 (75), Jylland i alt 166 (76), Fyn 130 (58), Vestsjælland 106 (52), Frederiksborg-København-Roskilde 103 (54), Storstrømmen 92 (56), Øerne i alt 109 (55) og Bornholm 122 (63).

SYGDOMME PÅ LANDBRUGSPLANTER

KORN OG GRÆS

Meldug (Erysiphe graminis) blev i midten af oktober måned fundet i en del vinterbygmarker landet over.

Spiringsfusarise (Fusarium spp.) har kun optrådt i vintersæden med få og svage angreb. Vintersæden har overalt fremspiret særdeles godt, skønt der i det fugtige vejr mange steder var problemer med pløjningen.

BÆLGPLANTER

Kløverens knoldbægersvamp (Sclerotinia trifoliorum) har optrådt med noget mere udbredte angreb, som dog primært de fleste steder betegnes som svage.

BEDEROER

Hjerte- og tørforrådnelse (bormangel) har kun optrådt med få ubetydelige angreb. For landet som helhed betegnes angrebene som meget svage i 1980 (J. Kristensen, Skive; Anders Frederiksen, Holstebro; H. Døllerup-Nielsen, Herning, og Kaj N. Eriksen, Nykøbing Fl.).

Virusgulsot (Beta virus 4) har optrådt med ret udbredte angreb, som dog betegnes som svage de fleste steder, hvilket også vil fremgå af indberetningstallene, som kan sammenlignes med de foregående 5 års tal.

	Antal					
	indberet-	Ingen ningrer	Sjældne angreb	Heraf stærke	Alm. udbredte	Heraf stærke
1975	67	4	18	2	78	4
1976	70	19	27	7	54	1
1977	78	31	40	1	29	1
1978	75	7	7	3	86	28
1979	65	6	17	3	77	9
1980	62	10	31	8	59	3

Bederust (*Uromyces betae*) er kun set med svage, ubetydelige angreb. Leif Ejlebjerg Jensen, Sorø, skriver således, at angrebene er ubetydelige, og med undtagelse af de letteste sandjorde står bederoerne i år her hen i slutningen af oktober usædvanlig grønne og med endnu fuld produktionsevne. J. E. Hermansen, Højbakkegård, skriver, at bederust er set, men kun med yderst svage spor.

KÅLROER, RAPS O.A. KORSBLOMSTREDE

Strukturskade. I en del vinterrapsmarker er der set meget store forskelle i plantestørrelse. Mads Kristensen, Roskilde, skriver således, at der i omegnens vinterrapsmarker nu er meget uens plantestørrelse, til dels i stribler, men dårligst på lerede pletter, og hvor planterne er små, kimbladene gule og de næste blade blå-violette. Årsagen til den meget uens plantestørrelse er sammenslemning af jord på grund af den megen nedbør. I adskillige marker kan man se samtlige traktorspor.

Marmorering (bormangel) i kålroer har kun optrådt med svage, primært ubetydelige angreb.

Kålbrok (Plasmodiophora brassicae) har ligeledes kun optrådt med primært svage, ubetydelige angreb. Anders Aage K. Laier, Viborg, omtaler et enkelt tilfælde, hvor kålbrokangrebet har været så slemt, at roerne næsten helt mangler i pletter. I den pågældende mark var der kålroer 3 år tidligere.

KARTOFLER

Vand. Den rigelige nedbør, der er faldet i efteråret, har gjort optagningen af kartoflerne vanskelig adskillige steder. G. Bank Jørgensen, Give, skriver således, at der endnu ligger omkring 4 pct. af kartoflerne i jorden. Der er allerede nu set et par tilfælde af sammensunkne kuler, samtidig med at vandintrængningen i nogle kuler ikke er med til at forbedre overvintringen. Arne Anthonsen, Give, skriver ligeledes, at der på grund af det meget fugtige efterår har været vanskeligheder med optagningen af kartoflerne. Nogle har endog opgivet opsamlingen af dem i de våde pletter i marken, og hvor de står under vand. Enkelte har opgivet at opsamle kartoflerne på 5 td. land, men mange har fra 1/4 til 1 td. land, som er opgivet. Enkelte har desuden fået lagt kulen således, at der er sivet vand ind i den. Mange landmænd tørrer efterhånden kartoflerne efter optagningen enten i tørrevogn eller på lageret med varm luft. Der er behov for at sortere kartoffelkulerne igennem i november, når vejrforholdene bliver noget mere tørre, så der kan dækkes med frisk ny halm, og de rådne kartofler kan frasorteres. Det er et almindeligt indtryk i år, at der er fare for et stort opbevaringstab i kartoffelkulerne.

Varmeskade i kartoffelkulerne har været noget mere udbredt i efteråret end i de nærmest forgående år. Svend Eg, Brande,

skriver således, at der findes varmeskade i næsten samtlige kartoffelkuler, og navnlig hvor knoldene har været fugtige ved indlægningen. Værst er det dog fra de arealer, hvor optagningen først fandt sted langt hen i oktober måned.

Indvendinge rustpletter (rattle virus) har i 1980 optrådt med svage, ubetydelige angreb.

Vådforrådnelse (bakteriose) har optrådt med mere udbredte angreb, men dog fortrinsvis svage. J. J. Jakobsen, Grindsted, skriver således, at det er ret almindeligt at finde vådforrådnelse i kartoffelpartierne på grund af de store vandmængder i efteråret. Det kniber kartoffelcentralerne at sortere de dårlige kartofler fra, så de findes nu i pakningerne i forretningerne.

Kartoffelbrok (Synchytrium endobioticum). Statens Plantetilsyn har i 1980 kun konstateret ét nyt tilfælde af kartoffelbrok. Angrebet blev fundet i en have i Sønder Anst i Sønderjylland.

Kartoffelskurv (Streptomyces scabies) synes kun at have optrådt med svage og i de fleste tilfælde ubetydelige angreb.

Kartoffelskimmel (Phytophthora infestans) har optrådt med udbredte og ofte stærke angreb rundt omkring, som det også blev omtalt i månedsoversigten for september måned. I omtalen i september oversigten side 160 har der indsneget sig en trykfejl, idet der i Martin Andersens, Flauenskjold, omtale af skimmel skal stå juli i stedet for juni måned.

For oktober måned bedømmes angrebene som sagt som ret udbredte og til tider som ret stærke. Aage Bach, Tylstrup, skriver dog således, at der kan findes enkelte knolde med skimmel i de fleste partier, men ikke med væsentlig betydning for op-

bevaringen. Det sidste gælder dog ikke hosavlere, der kom for sent i gang med beskyttelsessprøjtningen. Poul Olsen, Hobro, skriver: "Selv, hvor kartoffelskimmelen er bekæmpet med mange sprøjtninger, findes der ingen kartoffelpartier, der er helt fri for skimmel. Hvor der ikke er sprøjtet effektivt flere gange, er ofte op til halvdelen af knoldene befængt med skimmel, og holdbarheden naturligvis nedsat. Enkelte steder ligger kartoflerne endnu i jorden, da man ikke kan køre med maskinerne på grund af den megen regn". H. Dollerup-Nielsen, Herning, skriver: "Der er endnu ved månedens slutning en del kartofler, som ikke er taget op. Markerne er så opblødte, at man ikke kan færdes med maskinerne. Vi har målt 200 mm regn i oktober. Det er mit indtryk, at kartoflerne, som har ligget længe i jorden, er mere angrebet af skimmelen end de tidligst høstede. De helt store skader har vi dog ikke observeret endnu". Svend Eg, Brande, skriver, at tørforrådnelse findes i næsten samtlige kartoffelpartier, men især hvor skimmelsprøjtningen har været mangelfuld i sommerens løb. J. J. Jakobsen, Grindsted: "Angrebene af kartoffelskimmel er meget uensartede. Medens de velsprøjtede marker til dels er gået fri for skimmel, findes der andre marker, hvor angrebet er katastrofalt. I begyndelsen af optagningsperioden kneb det centralerne at sortere de skimlede kartofler fra, de kom med i pakningerne". Harald Jensen, Asnæs, skriver således, at der fandtes kartoffelskimmel på toppen af de fleste sorter, men at der ved optagningen kun er set enkelte sorter med angreb. N. O. Larsen, Frederikssund, skriver: "Det er rent kartoffelskimmel-mæssigt et ejendommeligt billede, vi ser i år. Alle sorter var angrebet på toppen, måske mest sorten Kaptah. Med undtagelse af Bintje er spisesorterne ikke særlig svært angrebet på knoldene. Derimod er industrisorterne ret medtagne".

Rodfiltsvamp (*Rhizoctonia solani*) har hovedsagelig optrådt med svage angreb, men skønnes dog at være ret udbredt. Aage Bach, Tylstrup, skriver herom, at der kan ses svage rodfiltsvampangreb i de fleste kartoffelpartier. Det ser ud til, at hvis kartoflerne ligger i jorden i en lang periode mellem nedvisning og optagning, stiger angrebsgraden. Fra Grindstedegnen skriver J. J. Jakobsen, at rodfiltsvampangrebene i år ser ud til at være ret godartede.

Ole Bagger

SKADEDYR PÅ LANDBRUGSPLANTER

KORN OG GRÆS

Gåsebillen (Phyllopertha horticola) er på lette jorde i Jylland set med ret kraftige angreb primært i græsplæner, men også i enkelte græsmarker (Anders Aage K. Laier, Viborg; Erik Frejdenslund, Kolind; G. Bank Jørgensen, Give, og Vagn K. Smed, Brørup).

Fritfluen (Oscinella frit) er på Sjælland og Lolland-Falster set i enkelte vintersædmarker sået efter græs. Leif Ejlebjerg Jensen, Sorø, skriver, at der i år har været voksende interesse for at få udsæden bejdset mod insekter, og trods vanskeligheder hos kornfirmaerne har de fleste dog fået foretaget bejdsningen med det resultat, at vi indtil nu ikke har set de store fritflueangreb. Kaj N. Eriksen, Nykøbing Fl., skriver, at der enkelte steder på Lolland-Falster er set angreb efter rødsvingel. I midten af august måned blev rødsvingelen ned-sprøjtet for kvik med Roundup og pløjet ca. 14 dage senere.

Agersnegle (Agriolimax spp.) har i dette meget fugtige efterår optrådt med udbredte og til tider ødelæggende angreb, primært i vintersædmarker sået efter kløver, græs eller rapsmarker. Jørgen Flensborg, Hornslet, skriver: "En hel hvedemark er meget kraftigt angrebet af agersnegle. Sneglene har ædt de meget spæde kimplanter og udhulet kernerne mere eller mindre. På store dele af marken er praktisk talt ingen planter spiret frem. Dette gælder især steder på marken med den dårligste jordstruktur, dvs. hvor jorden er mest leret. Det gælder også, hvor forfrugten var almindelig rajgræs til frø, og hvor marken blev pløjet i september måned. Der findes sta-

dig mange snegle samt æghobe". Fra Fyn skriver A. S. Asmussen, Svendborg, at der i en enkelt vinterhvedemark er set et kraftigt angreb af agersnegle med omsåning af marken til følge.

Leif Ejlebjerg Jensen, Sorø, skriver, at der i enkelte vintersædmarker efter græsfrø er sket en kraftig udtynding på grund af agersnegle, og at markerne ikke står til at redde. Bladene er kraftigt begnavet, og øverligt placerede kerner er totalt udhulede, så plantebestanden er voldsomt udtyndet. Aage Mølgaard, Slagelse: "Snegleangreb er iagttaget mere eller mindre i mange afgrøder i dette efterår. Enkelte vinterhvedemarker er set stærkt udtyndet efter snegleangreb. En enkelt direkte sået (Massey-Ferguson) mark er blevet isået efter udtyndingen, idet denne mark pletvis var meget stærkt raseret". Fra Roskildeegenen skriver Mads Kristensen, at mange hvedemarker er angrebet, men primært i kanten og i lave områder af marken. Her er hvedeplanterne totalt nedgræsset. Fra Møn skriver Søren Hansen, Stege: "I mange hvedemarker med hvidkløver som forfrugt er der pletvis konstateret kraftige angreb af agersnegle. De har i pletter på op til 1½ ha ædt rub og stub, så omsåning er nødvendig. To sprøjtninger med 3 pct. opløsning af blåsten udført i de tidlige morgentimer har været effektivt". Kaj N. Eriksen, Nykøbing Fl., skriver, at snegle er set på hvede efter kommen, men synes i den mark at være uden større betydning. Fra Sjælland skriver Sv. Stanley Hansen, Næstved; J. Dabelsteen Hansen, Næstved, og Kurt Egede, Haslev, ligeledes om almindelige udbredte angreb af snegle, primært dog kun pletvis i markerne. Sv. Stanley Hansen, Næstved, skriver, at der primært er set angreb i vinterhvedemarker sået efter kløver og raps.

KÅLROER, RAPS O.A. KORSBLOMSTREDE

Kålfluer (*Delia brassicae* og *D. floralis*). Angrebene, primært af den lille kålflue, bedømmes som noget mere udbredte end i de nærmest foregående år, men dog primært med svage angreb. Poul Olsen, Hobro, skriver, at der som tidligere meddelt i år er set angreb af den store kålflue i de sent såede kålroer. Angrebene kan i enkelte tilfælde være ret alvorlige. I de kålroer, der er sået til normal tid, er der ingen angreb, eller angrebene er så svage, at de er uden større betydning. Anders Fredenslund, Holstebro, skriver, at der er set ret kraftige angreb af kålfluelarver i enkelte marker på let jord. Fra Brandedeognen skriver Svend Eg, at der på enkelte arealer er set så stærke angreb af kålfluelarver, at kålroerne er blevet helt gennemboret med en meget dårlig holdbarhed til følge. J. J. Jakobsen, Grindsted, skriver, at 1980 er et af de år med store angreb, hvor alle kålroerne bliver ædt fuldstændig op af kålfluens larver, så der kun er en skal tilbage.

KARTOFLER

Knoporme (*Agrotis segetum*) har i 1980 været uden større betydning. Det er kun enkelte steder, der er set yderst svage angreb (Jørgen Kristensen, Skive; Anders Aage K. Laier, Viborg; Harald Jensen, Asnæs; Leif Ejlebjerg Jensen, Sorø, og Kaj N. Eriksen, Nykøbing Fl.).

GULERØDDER

Gulerodsfluen (*Psila rosae*). Angreb af gulerodsfluens larve synes at være ret udbredt, men primært med svage angreb.

Ole Bagger

GUL MOSAIK I VINTERBYG
(Barley yellow mosaic virus)

B. Engsbro

Introduktion

Den jordbårne virussygdom gul mosaik (BYMV) er hidtil ikke påvist hos vinterbyg i Danmark, men muligheden for, at sygdommen upåagtet er til stede, foreligger.

Sygdommen blev derfor omtalt ved et møde for planteavlskonsulenter og lærere afholdt ved Planteværnscentret den 11/6-80 og skal i det følgende beskrives lidt nærmere.

Udbredelse

Gul mosaik i vinterbyg er en jordbåren virussygdom, som er beskrevet fra Japan i 1940.

Indtil 1970 var sygdommen kun kendt i Japan, men dette år iagttores angreb med gulfarvning og dværvækst i vinterbyg i Tyskland.

Disse angreb påvistes senere at være forårsaget af BYMV, der menes at være ret udbredt i Midtjylland.

I 1980 er angreb af sygdommen yderligere fundet i mange marker i England, hvor man efter at have lært symptomerne at kende, mener at sygdommen tidligere er iagttaget, men er forvekslet med andre årsager til misvækst.

Værtplanter

BYMV kendes kun i vinterbyg, og angreb er ikke fundet eller påvist i andre kornarter eller i græsser.

Overføring og spredning

Overføring ved saftsmitte er vanskelig men dog mulig.

Frøsmitte og smitteoverføring med nematoder er undersøgt, men ikke påvist.

Derimod er der stærke indicier for, at svamphen Polymyxa graminis er vektor for BYMV.

Denne svamp findes ofte i rødderne af angrebne planter, og BYMV synes at kunne overleve i svampens hvilesporer i mange år.

Da BYMV er jordbåren (svampebåren), kan angrebene iagtta ges i de samme pletter år efter år, også efter en årrække med andre afgrøder.

Pletterne bliver større med årene, og der ses også nye pletter, idet inficeret jord og planterødder kan spredes med maskinerne, der bruges i markerne.

Sygdommen synes ikke at følge nogen jordtype, sædskifte, fugtighedsforhold (dræning) eller jordbehandlingsmetoder.

Symptomer

Angreb af BYMV ses ikke efterår og vinter, men kan på afstand erkendes i det tidlige forår, som lyse grønne til gule pletter af større eller mindre omfang i vinterbygmarkerne.

Lyse pletter i markerne kan som bekendt skyldes flere årsager, som f.eks. dårlig jordstruktur med vandoverskud, nærrings mangel eller svampeangreb.

Er årsagen angreb af BYMV, ses symptomerne som lyse 1-5 mm lange klorotiske til gule pletter eller streger langs nerverne i de yngste blade, der er sammenrullede og oprette, og giver planten et noget spidst udseende.

Ældre blade gulner fra spidsen og nedover bladfladen, der senere nekrotiserer og visner.

Også en del sideskud kan nekrotiseres og visne, men sjeldent hele planten.

Rodvæksten formindskes, og rødderne nekrotiseres.

Angrebne planter bliver kun halvt så høje som sunde, og skridningen forsinkes.

Sygdommen kan derfor senere i vækstsæsonen, uddover eventuelle bladsymptomer, erkendes som pletter med lav vækst i marken.

Symptomer fremkommer kun ved temperaturer under 18^oC og er stærkest ved lavere temperaturer. Som følge heraf ses bladsymptomerne oftest kun om foråret, men kan dog af og til også iagttages efter køligere sommerperioder.

Betydning

Udbyttenedgangen som følge af angreb af BYMV afhænger af sorten og andrager i modtagelige sorter i tyske forsøg 40-70 pct.

Sortsforskelle

Af særlig følsomme sorter nævnes Igri, Majo og Vogelsänger Gold. Lidt mindre følsomme er Dura, Malta og Sonja, og som mindst følsomme (tolerante) sorter angives Barbo, Birgit, Franka og Ogra.

Bekæmpelse

Da BYMV (formentlig) kan overleve i mange år i svampens hvilesporer, kan et ændret sædkifte over en kortere årrække ikke afhjælpe sygdommen og dens følger i vinterbyg.

Bekæmpelse af svamphen har været forsøgt med 2 fungicider i Tyskland, men har været uden virkning over for sygdommen.

Ved meget tidlig erkendelse af omfattende angreb kan afgrøden ompløjtes og erstattes af vårbyg eller en anden afgrøde, og fremover må anvendes de mest tolerante sorter, eller helt erstatte vinterbyg med vårbyg.

Afslutning

Vinterbyg har fra tid til anden været dyrket i kortere perioder i Danmark, og den her omtalte sygdom kan (ukendt) overleve i jorden i årevis.

Det må derfor anbefales at holde øje med vinterbygmarkerne fra det tidlige forår, så eventuelle angreb konstateres og imødegås tidligst muligt.

Litteratur

- Hill, S. A. (1980): Barley yellow mosaic virus in England. Abstract from: 3rd Conference on Virus Diseases of Gramineae in Europe. Rothamsted 28-30 May 1980.
- Huth, W. et al. (1978): Virosen in Wintergerste - eine neue Gefahr. DLG-Mitteilungen 18/1978: 1039-1040.
- Huth, W. (1980): The occurrence of barley yellow mosaic in Germany. Abstract from 3rd Conference on Virus Diseases of Gramineae in Europe. Rothamsted 28-30 May 1980.
- Huth, W. (1980). pers. medd.
- Inouye, T. and Saito, Y. (1975): CMI/AAB Description of Plant Viroses no. 143.
- Stapel, Chr. (1966): For og imod dyrkning af vinterbyg. Tidsskrift for Landøkonomi nr. 2, feb. 1966, 67-84.

DET PLANTEPATOLOGISKE OPLYSNINGSARBEJDE

H. Rønde Kristensen

Inden for Statens Planteværnscenter forestås det plantepatologiske oplysningsarbejde dels af oplysningsstjenesten for land- og havebrug ved Institut for Plantepatologi i Lyngby og dels af planteværnsafdelingen på Godthåb ved Skanderborg.

Hvad specielt havebrugs-forespørgsler angår, indsendes disse til oplysningsstjenesten i Lyngby.

Ved Planteværnscentret er ansat 3 videnskabelige medarbejdere i oplysningsstjenesten, nemlig Ole Bagger for landbrug og Mogens H. Dahl og Lars A. Hobolth for havebrug.

Ved planteværnsafdelingen på Godthåb er ansat 3 videnskabelige medarbejdere fra Planteværnscentret, nemlig A. From Nielsen, Søren Holm og Jørgen Simonsen samt 2 landskonsulenter, nemlig H. Elbæk Pedersen og Hans Kristensen.

Planlægning og koordinering af samarbejdet ved planteværnsafdelingen forestås af en styringsgruppe sammensat af repræsentanter for de to samarbejdspartnere.

Mellem oplysningsstjenesten i Lyngby og planteværnsafdelingen i Godthåb foregår et nært samarbejde, der bl.a. manifesterer sig i fællesudsendelser til konsulenterne.

I august 1978 bestemte Statens Planteavlsudvalg, at forespørgsler vedrørende plantesygdomme og skadedyr i fremtiden ikke kan modtages fra den enkelte jordbruger, men kun fra landbrugets og havebrugets specialkonsulenter.

INFORMATIONSTJENESTEN

Frank Hejndorf

Den 1. januar 1979 blev Informationstjenesten oprettet under Statens Planteavlsforsøg. Den har til opgave at udbrede kendskabet til virksomhedens resultater og øvrige aktiviteter.

Opgaven skal løses ved bl.a. at forbedre formidlingen af de forsøgsresultater, der produceres af virksomhedens ca. 130 videnskabelige medarbejdere. Der lægges navnlig vægt på kvaliteten af den skriftlige fremstilling, idet flest mulige mennesker skal kunne forstå og udnytte resultaterne.

Informationstjenesten har tillige ansvaret for redigeringen af Tidsskrift for Planteavl og Meddelelser - to gammelkendte publikationer, hvor hensynet til læserne prioriteres højest.

Informationstjenesten skal også være myndigheder, erhverv, organisationer, Danmarks Radio og TV, presse og skoler behjælpelige med at fremskaffe informationer vedrørende Statens Planteavlsforsøgs arbejde og resultater. Findes det formålstjeligt, skal informationerne populariseres for offentligheden.

Statens Planteavlsudvalg har udpeget forstander Ole Wagn som redaktør og ansvarlig leder, mens Frank Hejndorf er udpeget som informationssekretær. Informationstjenesten er en del af Statens Planteavlskontor.

Indtil videre har Informationstjenesten til huse i Planteværnscentrets hovedbygning i Lyngby. Adressen er: Informationstjenesten, Lottenborgvej 2, DK 2800 Lyngby, tlf. (02) 87 53 27.

STIKORDSREGISTER

for månedsoversigt over plantesygdomme 519-525 1980

Agersnegle	163, 189
<u>Agriolimax agrestis</u>	163
<u>Agriolimax spp.</u>	189
<u>Agriotes spp.</u>	11, 39, 43
<u>Agrotis segetum</u>	143, 165, 167, 191
Aksfusariose	133
<u>Aleochara bilineata</u>	80
<u>Alternaria brassicicola</u>	137
<u>Alternaria, kinakål</u>	166
<u>Amphimallon solstitiale, græsplæner</u>	167
<u>Aphididae</u>	78
<u>Aphidoletes aphidimyza</u>	24
<u>Aphis fabae</u>	73, 108, 141
<u>Apion spp.</u>	163
<u>Arge pullata</u>	79
<u>Ascochyta pisi</u>	133
<u>Atomaria linearis</u>	43
Bakterieangreb, tomat	146
Bakterieråd, kartoffel	138
Bakteriose	159
Bakteriose, hassel	166
Bakteriose, kartoffel	186
Bedeflue	43, 74, 109, 141
<u>Bedelus</u>	73, 108, 141
Bederust	159, 184
<u>Beta virus 4</u>	103, 134, 157, 183

Bibio hortulanus	11, 40
Biologisk bekæmpelse, bladlus	24
Birkebladhveps	79
Bladfald, birketræer	112
Bladlus	78
Bladlus, biologisk bekæmpelse	24
Bladlus, poppel	55
Bladrandbille	163
Bladrullesyge	103
Bladtæge, bederoe	73
Blitophaga opaca	42, 74
Blomstersvigt, kejserkrone	15
Blødråd, grønsager	118
Bormangel, bederoe	157, 183
Bormangel, kålroe	185
Botrytis cinerea, gulerod	14
Botrytis cinerea, hindbær	47
Botrytis cinerea, jordbær	78, 113
Botrytis cinerea, raps	137
Botrytis cinerea, roser	15
Botrytis cinerea, ært	66, 133
Botrytis sp.	133
Brakflue	40
Bremia lactucae, salat	113, 144
Brevicoryne brassicae	109, 142, 164
Brunrust	100
Byggens bladpletsyge	101
Byggens skoldpletsyge	66, 100
Byggens stribesyge	65, 101, 115
Bygrust	100
Capsicum annuum, TMV	149
Cavity spot, gulerødder	83

<i>Cerosporella herpotrichoides</i>	98, 131
<i>Ceutorhynchus assimilis</i>	45, 75
<i>Chokoladeplet</i>	133
<i>Cneorrhinus plagiatus</i>	43
<i>Cnephasia spp.</i>	74
<i>Coccinella septempunctata</i>	171
<i>Coleophora laricinella</i>	79
<i>Collembola</i>	42
<i>Coloradobille</i>	77, 111, 143
<i>Contarinia nasturtii</i>	110, 142, 164
<i>Contarinia tritici</i>	71, 108
<i>Corticium solani</i>	69
<i>Corvus frugelius</i>	41
<i>Dasyneura brassicae</i>	45, 75, 110
<i>Delia brassicae</i>	48, 76, 110, 142, 144, 164, 191
<i>Delia floralis</i>	142, 164, 191
<i>Dilophus febrilis</i>	11, 40
<i>Ditylenchus dipsaci</i> , bælgplanter	41
<i>Ditylenchus dipsaci</i> , tulipaner	168
<i>Drechslera graminea</i>	65, 101, 115
<i>Drechslera teres</i>	101
Elledans-bruskhat, græs	78
<i>Erwinia carotovora</i> var. <i>atroseptica</i>	104
<i>Erwinia carotovora</i> , grønsager	119
<i>Erysiphe graminis</i>	6, 34, 59, 96, 183
<i>Erysiphe trifoliae</i>	133
Ferskenbladlus	73, 109, 141
Ferskenbladlus, resistens	121
Fosformangel, korn	33
Fosformangel, kål	46
Fremspiring, gulerod	38
Fremspiring, kartoffel	38, 68

Fritflue	12, 41, 72, 189
Frost, korsblomstrede	38
Frugttræspindemide, frugttræer	16
Fugleskade, vinterraps	77
Fusarium nivale	7, 17
Fusarium spp.	133, 183
Gaeumannomyces graminis	98, 131
Galledannende bladlus, poppel	55
Galmyg, biologisk bekämpelse	24
Gastropoda	145
Glimmerbøsse	44, 75
Goldfodsyge	98, 131
Græs, gåsebille	145
Græsbladlusen	107
Græshårmyg	11, 40
Græssernes trådkølle	7, 17
Grønsisken	77
Grønskud	96
Gråskimmel, gulerod	14
Gråskimmel, hindbær	47
Gråskimmel, jordbær	78, 113
Gråskimmel, raps	137
Gråskimmel, roser	15
Gråskimmel, ært	66, 133
Gul mosaik, vinterbyg	192
Gule blade, bederoe	156
Gulerod, cavity spot	83
Gulerodsflue	111, 143, 165, 191
Gulrust	36, 65, 100
Gulspidssyge	59, 96
Gåsebille	78
Gåsebille, græs	145, 189

Gåsebille, græsplæner	167, 189
Haplodiplosis equestris	72, 108
Havrebladlus	71, 107
Havrenematode	39, 71, 106
Heksekost, <u>Taphrina cerasi</u>	47
Hekseringe, græs	78
Hemitarsonemus latus	79
Hessiske flue	108
Heterodera avenae	39, 71, 106
Heterodera rostochiensis	110
Heterodera schachtii	163
Hjerte- og tørforrådnelse	157, 183
Hvedemyg	71, 108
Hvedens brunpletsyge	66, 99, 132
Hvedens stinkbrand	132, 153
<u>Hydrellia griseola</u>	73
<u>Hydroecia micacea</u>	73, 74
<u>Hylemya coarctata</u>	40
Hårmyg	11, 40
Iltmangel, bederoe	134, 156
Jordlopper	45, 75
<u>Juniperus, Kabatina juniperi</u>	15
Kabatina juniperi	15, 144
Kabatina thujae	144
Kabatina thujina	15
Kaliummangel, korn	32
Kalktrang, bederoe	59
Kalktrang, korn	32, 59, 155
Kartoffelborer	73, 74
Kartoffelbrok	186
Kartoffelnematode	110
Kartoffelrod filtsvamp	69, 113

Kartoffelskimmel	69, 104, 113, 138, 160, 186
Kartoffelskurv	160, 186
Kikkertæbler	112
Kinakål, <u>Alternaria</u>	166
Kløverens knoldbægersvamp	8, 102, 183
Kløvermeldug	133
Kløversnudebille	163
Knoporme	143, 167, 191
Knoporme, kartofler	165
Knækkefodsyge	98, 131
Kobbermangel, korn	59, 96
Kornbladflue	73
Kornbladlus	71, 107
Kornthrips	71, 106
Kransskimmel	102
Kronrust	132
Krusesygegalmyg	110, 142, 164
Kulde, kartoffel	38
Kulde, korn	31
Kulde, korsblomstrede	38
Kulde, majs	36
Kuldeskade, jordbær	78
Kvistdød	144
Kvælstofmangel, bederoe	156
Kålbrok	135, 144, 185
Kålflue	48, 80, 144
Kålflue, den lille	76, 110, 142, 164, 191
Kålflue, den store	142, 164, 191
Kållus	109, 142, 164
Kålmøl	109, 142
Kålsommerfugle	109, 142, 164
Kålthrips, bederoer	41

Kålthrips, korsblomstrede	44, 75
Lagring, gulerod	14
Lagring, hvidkål	14
<u>Leptinotarsa decemlineata</u>	77,111, 143
<u>Lilioceris lilii</u>	48
Liljebille	48
<u>Limothrips cerealium</u>	71, 106
<u>Limothrips denticornis</u>	71, 106
Lucernens skivesvamp	102
<u>Lygocoris pabulinus</u>	73
<u>Lygus rugulipennis</u>	73
Lyspletsyge, bederoe	67
Lyspletsyge, korn	6,33, 59
Lærkesækmøl	79
Magnesiummangel, bederoe	134, 156
Magnesiummangel, kartoffel	137
Magnesiummangel, kålroe	135, 159
Manganmangel, bederoe	67
Manganmangel, korn	6,33, 59
<u>Marasmus oreades</u> , græs	78
Mariehøne, 7-plettede	171
Marmorering, kålroe	185
<u>Marssonina panattoniana</u> , salat	49
<u>Mayetiola destructor</u>	108
Meldug, korn	6,34,59,96, 183
<u>Meligethes aeneus</u>	44, 75
<u>Metopolophium dirhodum</u>	107
MLO-sygdomme, frugtræer	175
Molybdænmangel, blomkål	46
<u>Myzus persicae</u>	73,109,121, 141
Nattefrost, bederoe	37
Nattefrost, korn	31

Nattefrost, prydplanter	46
Nedbør, bederoer	67, 102
Nedbør, korn	95
Noctuidae	42, 75
Nøgen bygbrand	100
Oryctolagus cuniculus	79
Oscinella frit	12, 41, 72, 189
Overvintring, foderroe	8
Overvintring, frøroe	8
Overvintring, græsfroafgrøder	3
Overvintring, græsmarksbælgplanter	8
Overvintring, kartoffel	10
Overvintring, porre	14
Overvintring, rosenkål	14
Overvintring, vinterbyg	17
Overvintring, vinterraps	9
Overvintring, vintersæd	3
Panonychus ulmi	16
Paratylenchus, persille	124
Peber, resistens mod TMV	150
Peber, tobakmosaikvirus	148
Pectobacterium carotovorum	138
Pectobacterium carotovorum var. atrosepticum	69, 138
Pegomyia hyoscyami	43, 74, 109, 141
Pelargonierrust	87
Pemphigus bursarius, poppel	56
Pemphigus phenax, poppel	55
Peronospora pisi, ært	114
Peronospora sparsa	112
Peronospora violaceae, stedmoder	166
Persille, Paratylenchus	124
Phoma apiicola	47

<i>Phoma betae</i>	37, 68, 103, 158
<i>Phyllopertha horticola</i>	78, 189
<i>Phyllopertha horticola</i> , græs	145
<i>Phyllopertha horticola</i> , græsplæner	167
<i>Phyllotreta</i> spp.	45, 75
<i>Phytophthora infestans</i>	69, 104, 138, 160, 186
<i>Phytophthora porri</i>	166
<i>Pieris brassicae</i>	109, 142, 164
<i>Pieris rapae</i>	109, 142, 164
<i>Plasmiodiphora brassicae</i>	135, 144, 185
<i>Pletskimmel</i>	158
<i>Plutella maculipennis</i>	142
<i>Plutella xylostella</i>	109
<i>Poppel</i> , bladlus	55
<i>Porre</i> , thrips	145
<i>Porreskimmel</i>	166
<i>Pseudomonas corrugata</i> , tomat	146
<i>Pseudopeziza medicaginis</i>	102, 133
<i>Psila rosae</i>	111, 143, 165, 191
<i>Puccinia coronata</i>	132
<i>Puccinia hordei</i>	100
<i>Puccinia pelargonii-zonalis</i>	87
<i>Puccinia recondita</i>	100
<i>Puccinia striiformis</i>	36, 65, 100
<i>Pythium</i> spp.	37, 68, 103
<i>Ramularia betae</i>	158
<i>Rattle virus</i>	186
<i>Rhizoctonia solani</i>	162, 188
<i>Rhizoctonia</i> sp.	132
<i>Rhopalosiphum padi</i>	71, 107
<i>Rhynchosporium secalis</i>	66, 100
<i>Rodbrand</i> , bederoe	37, 68, 103, 158

Rodbrand, kålroe	68
Rodfiltsvamp	162, 188
Rodkvælning, allétrær	46
Roegnaveren	43
Roenematode	163
Rosenskimmel	112
Roser, gråskimmel	15
Rovbille, kålfhue	80
Rugthrips	71, 106
Runkelroebillen	43
Rustpletter, indvendige, kartoffel	186
Rynkesyge	103
Råger	41
Sadelgalmyg	72, 108
Salat, <u>Marssonina panattoniana</u>	49
Salatskimmel	113, 144
Sandstorm	4, 13
Sankthansoldenborre, græsplæner	167
<u>Sclerotinia sclerotiorum</u>	136
<u>Sclerotinia trifoliorum</u>	8, 102, 183
Selleriskurv	47
<u>Septoria nodorum</u>	66, 99, 132
<u>Sitobion avenae</u>	71, 107
<u>Sitodiplosis mosellana</u>	71, 108
<u>Sitona spp.</u>	163
Skarp øjeplet	132
Skivesvamp	133
Skudspidsmide	79
Skulpegalmyg	45, 75, 110
Skulpesnudebille	45, 75
Skulpesvamp	137
Smælderlarve, bederoe	43

Smælderlarve, korn	11, 39
Snegle	145
Sneskimmel	7, 17
Snetryk	13
<u>Solanum virus 14</u>	103
<u>Solanum virus 2 (Y)</u>	103
Sortbensyge	69,104, 138
Sortblå birkebladhveps	79
Spindemide	16
Spindemide, jordbær	16
Spiring i aksene	131
Spiringsfusariose	183
Springhaler	42
Sprøjteskade, bederoe	36, 67
Stankelben	11, 39
Sterile kerner, byg	96
Storknoldet knoldbægersvamp	136
Storm, korn	131
<u>Streptomyces scabies</u>	160, 186
Strukturskade, vinterraps	184
Stængelnematoden	41
Stængelnematoder, tulipaner	168
Sundhedskontrol, gartneri- og planteskoleområdet	52
<u>Synchytrium endobioticum</u>	186
Såning, vårsæd	6
<u>Taphrina cerasi</u> , kirsebær	47
<u>Tetranychus urticae</u> , jordbær	16
<u>Thrips angusticeps</u>	41,44, 75
<u>Thrips</u> , porrer	145
<u>Thuja</u> , <u>Kabatina thujina</u>	15
<u>Thysanoptera</u> , porre	145
<u>Tilletia caries</u>	132, 155

Tipula paludosa	11, 39
Tobakmosaikvirus, peber	148
Tomat, bakterieangreb	146
Topskudmide	79
Tulipan, stængelnematode	168
Typhula incarnata	7, 17
Tørke, korn	31
Tørkeskader	14
Uglelarve, bederoe	42, 75
Uromyces betae	159, 184
Ustilago nuda	100
Vandskade, kartofler	185
Varmeskade, kartoffelkuler	185
Verticillium albo-atrum	102
Viklerlarver, bederoe	74
Vildkanin	79
Vinter- og forårssvidning	14
Violskimmel, stedmoder	166
Virusbulsot	103, 134, 157, 183
Virussygdomme, frugttræer	175
Virussygdomme, navngivning	21
Væksthusspindemide, jordbær	16
Væltesyge, bederoe	68
Vådforrådnelse, kartoffel	159, 186
Xanthomonas corylina	166
Ærteskimmel	114
Ærtesyge	133
Ådselbille, den matsorte	42, 74

**Statens Planteavlsforsøg
Informationstjenesten
ISSN 0107-1319**

